

28.03.2018

Julkinen

Kokoustiedot

Aika 28.03.2018 keskiviikko klo 15:20 - 16:25

Paikka Riikinvoiman ekovoimalaitos, kokoushuone, os. Riikinnevantie 153d, Leppävirta

Lisätietoja

Saapuvilla olleet jäsenet

Hannu Kananen, puheenjohtaja
Marko Rautiainen, varapuheenjohtaja
Kari Heikura
Sakari Laitinen
Hannu Toppinen
Tapani Mannila
Päivi Marttila
Johanna Marttinen
Pirjo Nissinen
Riitta Renvall
Kaija Viljakainen

Muut saapuvilla olleet

Saija Pöntinen, palvelupäällikkö esittelijä
Tiina Kaartinen, poistui klo 16:05 kaupunginhallituksen edustaja
Hanna Kisonen, suunnittelija
Mari Karttunen, palveluneuvoja
Arto Ryhänen, toimitusjohtaja, Jätekukko Oy, poistui klo 16:20
Mirkka Koljonen, ympäristöasiantuntija pöytäkirjanpitäjä

Asiat 1 - 6 §

28.03.2018

Julkinen

Allekirjoitukset

Hannu Kananen
puheenjohtaja

Mirkka Koljonen
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus

Riikinvoiman ekovoimalaitoksella, (Riikinnevantie 153d). 28.3.2018

Tapani Mannila

Päivi Marttila

Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä

Tarkastettu pöytäkirja on yleisesti nähtävänä Kuopion kaupungin verkkosivuilla
www.kuopio.fi/paatoksenteke 29.3.2018

Mirkka Koljonen
pöytäkirjanpitäjä

Muutoksenhakukiellot

Kuntalain 136 §:n mukaan ei oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta voi tehdä
§:ien 1 – 6 osalta, koska päätökset koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Käsitellyt asiat

Nro	§	Liite/ viite*	Otsikko	Sivu
1	1 §		Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
2	2 §		Pöytäkirjantarkastajat	5
3	3 §	1-4	Luonnos uudeksi jätehuollon palvelutasoksi	6
4	4 §		Katsaus jätepoliittiseen ohjelman toteuttamiseen vuonna 2017	15
5	5 §	5-6	Jätelautakunnan toiminnan ja talouden seuranta 2017	22
6	6 §	7 *	Tiedonannot 28.3.2018	24

Muutoksenhaku

28.03.2018

1 §

1 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätösehdotus

Puheenjohtaja

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Merkitään, että varsinaisista jäsenistä oli kokouksesta poissa Veli-Matti Lammentausta. Kokouksessa oli läsnä varajäsen Hannu Toppinen.

28.03.2018

2 §

2 §

Pöytäkirjantarkastajat

Päätösehdotus

Puheenjohtaja

Valitaan pöytäkirjantarkastajat. Vuorossa ovat jäsenet Tapani Mannila ja Päivi Marttila.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Tapani Mannila ja Päivi Marttila.

Luonnos uudeksi jätehuollon palvelutasoksi

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen
Alueelliset jätehuollon viranomaispalvelut

Taustaa

Jätehuollon palvelutasossa määritellään vähimmäistaso kuntalaisille tarjottaville jätehuoltopalveluille. Tavoitteena on tarjota jätelautakunnan toimialueen kaikille kuntalaisille palvelua yhdenvertaisin periaattein siten, että palvelutaso täyttää jätehuollolle asetetut laatuvaatimukset ja tavoitteet, mutta jätemaksut pysyvät samalla kohtuullisina. Jätehuollon palvelutason määrittelyssä on peruslähtökohtana se, että yhdyskuntajätehuolto on välttämättömyyspalvelu, jonka on toimittava kaikkialla ja kaikissa oloissa.

Palvelutaso koskee kunnan järjestämisvastuulle kuuluvia jätehuoltopalveluja. Jätelain (646/2011) sääntely kunnan jätehuollon järjestämisvastuusta on todennäköisesti muuttumassa, sillä eduskunnassa on tällä hetkellä käsittelyssä hallituksen esitys (HE 195/2017) yhdyskuntajätehuollon vastuunjaon muuttamisesta. Nykyään kunnan järjestämisvastuulle kuuluu jätelain 32 §:n mukaan ensinnäkin asumisessa ja vapaa-ajan asumisessa syntyvät jätteet lukuun ottamatta tuottajavastuulle kuuluvia jätteitä. Nämä jätteet tulevat jäämään kunnan vastuulle jatkossakin. Toiseksi kunnan vastuulle kuuluu julkisessa hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvät yhdyskuntajätteet sekä yksityisissä sosiaali- ja terveystoiminnassa ja koulutustoiminnassa syntyvät yhdyskuntajätteet. Nämä jätteet ovat siirtymässä pois kunnan järjestämisvastuulta, lukuun ottamatta kunnan oman hallinto- ja palvelutoiminnan jätteitä.

Muiden kuin kunnan järjestämisvastuulle kuuluvien jätteiden jätehuolto kuuluu lähtökohtaisesti jätteen haltijan vastuulle. Tämä tarkoittaa sitä, että yritys- ja kiinteistö- ja julkisen hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöt kuntien omaa toimintaa lukuun ottamatta järjestävät jätehuollon yksityisten jätehuoltoyritysten kautta. Kunnille on jäämässä kuitenkin edelleen jätelain 33 §:n mukainen toissijainen vastuu näiden yritysten jätehuollosta tilanteissa, joissa jätteen haltija pyytää palvelua kunnalta muun palvelutarjonnan puutteen vuoksi, ja jäte laadultaan ja määrältään soveltuu kunnan jätehuoltojärjestelmään. Jätehuollon palvelutaso koskee osittain myös näitä toissijaisen vastuun perusteella tarjottavia palveluja.

Jätelain 34 §:ssä on säädetty kunnan jätehuoltopalvelujen laatuvaatimuksista, jotka ovat olleet uuden palvelutason määrittelyn pohjana. Säännöksen mukaan kunnan on jätehuollon järjestämisessä huolehdittava muun muassa siitä, että käytettävissä on tarpeen mukaan kiinteistöittäinen jätteenkuljetus ja riittävän monipuoliset muut jätehuoltopalvelut, kuten etusijajärjestyksen mukainen mahdollisuus jätteen erilliskeräykseen. Vaarallisen jätteen ja muun jätteen alueellisia vastaanottoaikoja on oltava riittävästi ja niiden on oltava vaivattomasti jätteen tuottajien saavutettavissa. Jätteenkuljetuksen ja jätteen alueellisen vastaanoton järjestelyistä on tiedotettava riittävästi ja riittävän usein.

Lainsäädännön vaatimusten lisäksi jätehuollon palvelutasossa on otettu huomioon kuntien hyväksymässä jätepoliittisessa ohjelmassa asetetut tavoitteet sekä asukkaiden ja sidosryhmien näkemykset jätehuoltopalveluista. Huomioon on otettu myös hyötyjätteen erilliskeräykseen liittyen laadittu selvitys keräyksen ilmastonlämpenemis- ja kustannusvaikutuksista sekä yleisemmin palvelutason kustannusvaikutukset. Kustannusvaikutuksia esitellään jätelautakunnan kokouksessa.

Jätehuollon palvelutason määrittäminen

Jätehuollon palvelutason määrittelyyn ei ole lakisääteistä velvollisuutta, mutta Suomen Kuntaliitto on suositellut, että palvelutaso laaditaan yhdessä kuntatoimijoiden kesken. Alueen kuntien jätelautakunnasta tekemän yhteistyösopimuksen perusteella tällä alueella palvelutason määrittämistyötä koordinoi jätehuoltoviranomainen, mutta valmistelussa on tehty tiivistä yhteistyötä alueen kuntien ja kunnallisen jäteyhtiön, Jätekuukan, kanssa.

Palvelutason määrittämistyötä on ohjannut Palsu-työryhmä, jossa on ollut jätehuoltoviranomaisen ja jäteyhtiön edustajien lisäksi edustus kunnista seuduittain. Jätehuollon palvelutasoa on käsitelty kuntien seuduittaisissa palaverissa jätehuollon yhteishenkilöiden kanssa sekä jätehuollon neuvottelukunnassa, johon oli kutsuttu jätelautakunnan jäsenet, Jätekuukan edustajat, kuntien teknisen toimen ja ympäristönsuojelun viranhaltijat sekä alueen ely-keskusten edustajat.

Palvelutason määrittelyä varten tehtiin kyselyjä jätehuollon asiakkaille ja sidosryhmille nykyisten jätehuoltopalvelujen toimivuudesta. Asukkaille järjestettiin Jätekuukan toimesta laaja, kaikkia kunnallisia jätehuoltopalveluja koskeva asiakastytyväisyyskysely (760 vastausta) sekä lajitteluasemien kävijäkysely (600 vastausta). Lisäksi järjestettiin puhelinhaastattelut isännöitsijöille (50 vastausta). Yhteenveto kyselyjen vastauksista on liitteenä.

Jätehuoltoviranomaisen taholta tehtiin lisäksi sidosryhmille kysely nykyisten jätehuoltopalvelujen toimivuudesta kunkin sidosryhmäorganisaation omasta näkökulmasta. Kysely lähetettiin kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen nykyisille toteuttajille (Sihvari Oy, Renonorden Oy, Jätehuolto Teuvo Lehikoinen, Jätehuolto Laine Oy ja Lassila & Tikanoja) sekä tahoille, jotka olivat mukana jätepoliittisen ohjelman laadinnassa (alueen ely-keskukset, Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry, Ympäristöteollisuus ja -palvelut YTP ry, Paperinkeräys Oy, Suomen Keräystuote Oy, Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy, Itä-Suomen kiinteistöliitto, Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiiri ja Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri). Tämän kyselyn avulla saatiin palveluista näkemyksiä yhdeksältä eri sidosryhmältä.

Jätehuollon palvelutasoluonnos tulee yleisesti nähtäville ja siitä tullaan pyytämään kunnilta lausunnot. Lisäksi kuntalaisille järjestetään vielä mahdollisuus vastata palvelutasoluonnoksen pohjalta tehtävään kyselyyn, jotta vaikuttaminen palvelutasoon olisi mahdollisimman vaivatonta. Palvelutason tulevat hyväksymään sekä jätelautakunta että Jätekuukan hallitus, jotta siihen sitoudutaan yhteisesti. Tarkoitus on, että jätehuollon palvelutaso on voimassa toistaiseksi. Palvelutaso päivitetään viimeistään silloin, kun uusi jätepoliittinen ohjelma laaditaan, mutta tarpeen mukaan muutoksia tehdään jo tätä ennen.

Määritellyt palvelukokonaisuudet ja merkittävimmät muutokset palvelutasoon

Palvelutaso on määritelty kunnallisen jäteyhtiön, Jätekuon, toteuttamille jätteiden kuljetus- ja vastaanottopalveluille sekä palveluneuvonnalle ja viestinnälle. Lisäksi on määritelty taso jätehuoltoviranomaisen tarjoamille viranomaispalveluille.

Palvelutasossa on esitetty palvelukokonaisuuksittain se, millaisesta palvelusta on kyse, minkä tasoista palvelua tarjotaan ja mitä asioita on syytä huomioida palveluun liittyen. Palvelutasossa on tuotu esille myös se, mille tahoille palvelu on tarkoitettu. Kunkin palvelun osalta on määritelty, missä vaiheessa palvelua toteutetaan asetetun tason mukaisesti. Osin palvelut toteutetaan jo nykyään palvelutasoluonnoksen mukaan, mutta osin palveluihin tulee sellaisia muutoksia, joiden käytännön toteuttamiseen tarvitaan siirtymäaika.

Kiinteistöittaiset jätteenkuljetuspalvelut

Kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa jäteastiat tyhjenetään kiinteistön haltijan järjestämästä keräyspaikasta, joka voi olla kiinteistökohtainen tai usean kiinteistön yhteinen (kimppa). Sekajätteen osalta kiinteistöittaiset kuljetuspalvelut säilyvät pääosin ennallaan. Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus järjestetään jätelautakunnan määrittelemällä sekajätteen kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen alueella ja lisämaksusta kaikilla sen ulkopuolisilla teillä, joilla jäteautolla voidaan liikennöidä. Kuljetukset tarjotaan taajamissa vähintään 2 viikon välein ympäri vuoden ja taajamien ulkopuolella vähintään 2 viikon välein kesäaikaan 4 viikon välein talviaikaan.

Muutoksia aiempaan palvelutasoon nähden esitetään lähinnä sekajäteastioiden pesuihin, joiden kattavuuden parantamista erityisesti alueen isännöitsijät ovat toivoneet. Pesu tarjotaan jatkossa veloituksetta kerran vuodessa kaikille taajamissa sijaitseville useamman kuin kahden talouden käytössä oleville sekajäteastioille sekä yhteisöjen sekajäteastioille astiakoosta ja tyhjennysrytmistä riippumatta. Aiemmin veloituksetta pestiin kerran viikossa tyhjennyksessä olleet 660 litran sekajäteastiat.

Palvelutasoluonnoksen mukaan Jätekuukko kerää kiinteistöittäisesti biojätteen, kartonkipakkaukset, lasipakkaukset ja metallin kaikissa vähintään 300 asukkaan taajamissa. Muovipakkauksia on kerätty vuoden 2017 lokakuusta alkaen yli 10 000 asukkaan taajamissa. Merkittävin muutos hyötyjätteiden kiinteistöittäisen keräyksen palvelutasossa on luonnoksessa esitetty muovipakkausten keräyksen laajentaminen muiden hyötyjätteiden tavoin vähintään 300 asukkaan taajamiin vuonna 2019. Toive muovipakkausten kiinteistöittäisen keräyksen laajentamiseen nousi esiin merkittävimpänä teemana asiakastyytyväisyyskyselyn tuloksissa.

Hyötyjätteille määritellään kiinteistöittäinen jätteenkuljetusalue samoin periaattein kuin sekajätteelle, ja hyötyjätteitä kerätään vuodesta 2020 alkaen vähintään 300 asukkaan taajamien lisäksi myös tällä kiinteistöittäisellä jätteenkuljetusalueella. Hyötyjätteiden kuljetukset hoidetaan koko toimialueella siten, että biojäteastioiden tyhjennykset tarjotaan vähintään viikon välein kesäaikana ja kahden viikon välein talviaikana. Kartonki- ja muovipakkausjätteen tyhjennykset tarjotaan vähintään kahden viikon välein ympäri vuoden. Lasipakkaus- ja metalliastioiden tyhjennykset on saatavilla vähintään neljän viikon välein ympäri vuoden.

Jätekukko pesee veloitusetta kaikki biojäteastiat kaksi kertaa vuodessa. Pakkausjäteastioiden veloitusettomat pesut tarjotaan jatkossa samoin periaattein kuin sekajäteastioiden pesut. Pesuja tarjotaan myös pienkiinteistöjen seka- ja pakkausjäteasteille erillisestä maksusta.

Sekajätteen aluekeräys eli aluekeräyspisteet

Aluekeräyspisteet ovat Jätekukon järjestämiä ja ylläpitämiä sekajätteen keräyspisteitä niitä kiinteistöjä varten, joilla ei ole kiinteistökohtaista jäteastiaa tai jotka eivät ole liittyneet jätehuoltoon lähikiinteistöjen yhteisellä kimppu-astialla. Palvelutasoluonnoksen mukaisesti jokaiseen kuntaan sekä vähintään 500 asukkaan vanhoihin kuntakeskuksiin järjestetään vähintään yksi ympärivuoden käytävissä oleva aluekeräyspiste. Kesäajan käytössä olevia aluekeräyspisteitä järjestetään keskeisille vapaa-ajan asuntojen sijaintialueille ja kulkureittien varsille. Lisäksi keskeisten venesatamien jätepisteitä on muutettu ja muutetaan tarpeen mukaan kesäajan aluekeräyspisteiksi, jolloin ne palvelevat myös vapaa-ajan asumisessa syntyvän jätteen jätehuoltoa.

Tällä hetkellä ympärivuoden käytössä olevia aluekeräyspisteitä on alueella noin 90 kpl ja kesäajan aluekeräyspisteitä noin 70 kpl. Yksittäisiä kesäajan aluekeräyspisteitä muutetaan palvelutason pohjalta ympärivuotiseksi pisteiksi. Tarpeen mukaan voidaan lisäksi perustaa uusia kesäajan aluekeräyspisteitä. Merkittäviä muutoksia aluekeräyspisteverkostoon ei ole kuitenkaan suunniteltu.

Aluekeräyspisteiden epäsiisteystydestä annetaan vuosittain palautetta etenkin lomaaikojen ruuhkahuippuna ja asia on noussut kehittämiskohteena esille myös asiakas-tyytyväisyyskyselyssä. Luonnoksen mukaan aluekeräyspisteiden astiatyhjennyksiä tai keräyskapasiteettia lisätään sesonkiaikoina roskaantumisen vähentämiseksi. Pisteiden keräyskapasiteetit ja niiden riittävyys tarkastellaan vuosittain. Syväkeräyssäiliöissä voidaan seurata sähköisesti säiliöiden täyttöastetta ja osa pisteistä on jatkossakin lukittuja.

Luonnoksessa on lisäksi esitetty, että aluekeräyspisteille, jotka sijaitsevat erikseen määriteltävällä hyötyjätteiden kiinteistöittäisellä kuljetusalueella logistisesti keskeisesti, järjestetään ekopiste vuodesta 2020 alkaen. Sekajätteen aluekeräyspisteastiat on tarkoitettu ainoastaan vuosimaksun maksaneille talouksille, mutta aluekeräyspisteen yhteyteen järjestettävä ekopiste on vapaasti kaikkien asukkaiden käytössä.

Hyötyjätteiden aluekeräys eli ekopisteet

Ekopisteet ovat hyötyjätteiden alueellisia keräyspisteitä, joissa kerätään vähintään metallia, kartonkipakkauksia ja lasipakkauksia. Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy on järjestänyt valtakunnallisesti pakkausjätteiden keräysverkoston pakkausjäteasetuksen (518/2014) mukaisesti. Jätekukko täydentää tätä verkostoa omilla ekopisteillä.

Luonnoksen mukaan Jätekukon täydentävä ekopiste järjestetään sellaisille asuinalueille, joissa on lähipalvelut ja vähintään 300 asukasta, joiden pakkausjätteitä kerätään ekopisteessä (pientalot ja pienet taloyhtiöt). Tarvittaessa ekopiste järjestetään jätteenkuljetuslogistiikan kannalta keskeisille asuinalueille, joissa on vähintään 500 asukasta, mutta ei lähipalveluja, kuten päivittäistavaraa. Tällä hetkellä alueel-

28.03.2018

la on 70 Rinki-ekopistettä. Jättekukon jo toteuttamia ekopisteitä on alueella jatkossa 12 kpl ja uusia ekopisteitä on suunniteltu 18 kappaletta. Tavoitetason mukaan Jättekukon ekopisteitä olisi 30 kappaletta.

Muovipakkausten kiinteistöittäisen keräyksen laajentamisen lisäksi asiakaskyselyissä ja toimialueen kunnista saadussa palautteessa on toivottu vahvasti muovipakkausten alueellisen keräyksen lisäämistä. Tällä hetkellä muovipakkauksia kerätään ainoastaan osassa Rinki-ekopisteitä alueen suurimmissa taajamissa. Luonnoksen mukaan muovipakkausten keräys järjestetään jokaiseen kuntaan vähintään yhdelle ekopisteelle vuonna 2020. Jättekukko järjestää keräystä omilla ekopisteillään ja pyrkii lisäksi tekemään yhteistyötä RINKI Oy:n kanssa niin, että vähintään yhdelle RINKI-ekopisteelle jokaiseen kuntaan järjestetään muovipakkausten keräys. Myös tekstiilikeräyksen palvelutasoa esitetään parannettavaksi siten, että keräys järjestetään vuodesta 2019 alkaen jokaiseen kuntaan vähintään yhdelle ekopisteelle.

Lajitteluasemat

Paikallisilla lajitteluasemilla otetaan vastaan pienkuormina niitä jätteitä, jotka eivät kuulu kokonsa, määränsä tai laatunsa vuoksi jäteastioihin tai alueellisiin keräyspisteisiin. Esimerkiksi huonekalut, remonttijäte sekä sähkö- ja elektroniikkaromu on lajitteluasemalle toimitettavaa jätettä. Palvelutasoluonnoksen mukaan lajitteluasemal palvelu tarjotaan jokaisessa kunnassa sekä vanhoissa kuntakeskuksissa, joiden alueella on vähintään 2000 asukasta. Lajitteluasemia on alueella tällä hetkellä 21 kpl. Verkosto on jo nykyään esitetyn palvelutason mukainen lukuun ottamatta Maaninka, jonne lajitteluasema on tavoitteena perustaa vuonna 2020.

Asiakaskyselyjen tulokset osoittavat, että asukkaat ovat pääosin hyvin tyytyväisiä lajitteluasemal palveluun. Parannusta palvelutason on kuitenkin toivottu asemien aukioloaikojen osalta, ja toiveeseen vastataan lisäämällä osin lajitteluasemien lauantai- aukioloaikoja vuodesta 2019 alkaen. Luonnoksen mukaan pienet lajitteluasemat (kunnan tai kuntakeskuksen asukasmäärä alle 5000) ovat auki vuoden aikana vähintään kahtena lauantaina, keskikokoiset lajitteluasemat (asukasmäärä 5000–10000) vähintään kolmena lauantaina ja suuret lajitteluasemat (asukasmäärä yli 10 000) vähintään neljänä lauantaina.

Myös lajitteluasemien viikoittaiset vähimmäisaukioloajat on suhteutettu kunnan tai kuntakeskuksen asukasmäärään. Luonnoksen mukaan pienet lajitteluasemat ovat auki vähintään 2 tuntia/viikko talvella ja 4 tuntia/viikko kesällä, keskikokoiset lajitteluasemat vähintään 6 tuntia/viikko talvella ja 12 tuntia/viikko kesällä ja suuret lajitteluasemat vähintään 8 tuntia/viikko talvella ja 14 tuntia/viikko kesällä. Käytännössä suurimmilla lajitteluasemilla aukioloajat ovat vielä tätä laajemmat. Kaikki lajitteluasemat ovat auki vähintään tunnin viikossa klo 16 jälkeen ja kesällä aukioloaika pidennetään klo 18 saakka vähintään kerran viikossa. Esitetyt viikoittaiset aukioloajat noudattavat pitkälti tällä hetkellä voimassa olevia lajitteluasemien vähimmäisaukioloaikoja.

Kuopion Pikkukukko-lajitteluasemalla on järjestetty Kiertokukko-palvelu käyttökelpoisille tavaroille, ja luonnoksessa esitetään palvelun laajentamista kaikille lajitteluasemille. Kiertokukko-palvelu järjestetään koko alueelle vuodesta 2019 alkaen.

28.03.2018

Vaarallisen jätteen vastaanotto

Vaaralliset jätteet ovat käytöstä poistettuja aineita tai esineitä, jotka voivat aiheuttaa erityistä vaaraa tai haittaa. Vaaralliset jätteet kerätään erilleen muista jätteistä ja niitä voidaan ottaa vastaan vain valvotuissa vastaanottoaikoissa.

Palvelutasoluonnoksen mukaan vaarallisenjätteen vastaanottopiste järjestetään joko kunnan tai vanhoihin kuntakeskuksiin, joiden alueella on vähintään 2000 asukasta. Vaarallisenjätteen vastaanotto on järjestetty lajitteluasemien yhteyteen ja lisäksi Maaningalla ja Kuopion keskeisellä kaupunkialueella vaarallista jätettä on otettu vastaan kiertävään keräysautoon. Maaningalle on esitetty rakennettavaksi palvelutason mukainen lajitteluasema vuonna 2020, jolloin keräysautopalvelusta luovutaan. Keräysautopalvelusta on tarkoitus luopua myös Kuopion keskeisellä kaupunkialueella, mutta tilalle esitetään säännöllistä, vähintään kahdesti vuodessa järjestettävää vaarallisten jätteiden keräystapahtumaa.

Isokokoisten jätteiden ja isojen jäte-erien noutopalvelut

Isokokoisille jäte-esineille ja isoille jäte-erille, joita ei voi laittaa kiinteistön omaan jäteastiaan tai aluekeräyspisteisiin, on tarjolla lajitteluasemalla toteutettavan vastaanoton lisäksi asiakkaiden tarpeita varten räätälöityjä nouto- ja kuljetuspalveluja. Noutopalvelu on tarkoitettu yksittäisille isoille jäte-esineille, ja jätelavan vuokra- ja kuljetuspalvelu isoille jäte-erille, kuten remontointijätteille. Palvelut toteutetaan palvelutasoluonnoksen mukaan nykyiseen tapaan koko toimialueella.

Saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetus ja vastaanotto

Kiinteistöjen jätevesien käsittelyssä syntyville saostus- ja umpisäiliölietteille on käytössä kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus, mikä tarkoittaa sitä, että Jätekuukko ei ole kilpailuttanut kuljetuksia, vaan kiinteistön haltijat huolehtivat kuljetusten kilpailuttamisesta ja tilaamisesta itse. Kuljetukset tilataan ely-keskusten jätehuoltorekisteriin merkityiltä kuljettajilta. Vaikka Jätekuukko ei pidä tätä rekisteriä kuljettajista, Jätekuukko tarjoaa asiakkaille tietoja kuljettajista. Tämän tiedottamisen näkyvyyttä on tarkoitus parantaa.

Jätekuukko on järjestänyt lietteiden vastaanoton yhteistyössä kuntien vesihuoltolaitosten kanssa jätevedenpuhdistamoilla. Alueella on keskitetty lieterekisteri ja Jätekuukko laskuttaa kaikki lietteiden käsittelymaksut keskitetysti. Tältä osin palvelutaso vastaa jatkossakin nykytilannetta.

Puutarhajätteet

Haravointijätteiden ja risujen vastaanotto kuuluu ensisijaisesti kunnille, mutta Jätekuukko järjestää entiseen tapaan vastaanoton näille jätteille maksusta lajitteluasemalla, jos kunnalla ei ole mahdollisuutta keräystä järjestää. Taloyhtiöille ja yhteisöille tarjotaan lisäksi maksusta puutarhajätelavaa haravointijätteiden ja risujen keräykseen. Palvelutasoluonnoksen mukaan tullaan uutena palveluna järjestämään isoimmissa taajamissa erillisestä maksusta puutarhajätteiden kiinteistöittäistä keräystä.

28.03.2018

Palveluneuvonta ja viestintä

Jätehuollon palveluneuvontaa ja viestintää toteutetaan Jätekuoron toimesta monikanavaisesti. Palvelutasoluonnoksessa on linjattu, millaisia neuvontapalveluja asiakkaille tarjotaan, millä tavoin asiakkaille viestitään ja miten pian saapuneisiin asiakasyhteydenottoihin vastataan. Kiinteistön omien jätehuoltopalvelujen osalta asiakkaita palvellaan puhelimitse, sähköpostitse ja sähköisen asioinnin kautta. Sähköisesti tehtyihin asiakasyhteydenottoihin vastataan pääsääntöisesti seuraavana arkipäivänä, viimeistään viiden arkipäivän kuluessa.

Yleistä jätehuollon neuvontaa toteutetaan verkkosivuilla, postitse jaettavan materiaalin, kuten asiakaslehden ja vuosikalenterin avulla, erikseen tilattavin oppain ja lajitteluohjein, eri tilaisuuksissa sekä sosiaalisessa mediassa. Jätteiden lajittelusta ja keräyspaikoista tiedottamista tullaan saadun asiakaspalautteen mukaisesti tekemään jatkossa entistä monipuolisemmin, kun käyttöön otetaan tätä tukeva mobiilisovellus. Sidosryhmille, kuten isännöitsijöille, tehtävää viestintää tehostetaan kyse- lyn tuloksissa esille tulleiden kehittämistavoitteiden mukaisesti.

Jätehuollon viranomaispalvelut

Jätehuoltoviranomaisessa käsitellään jätehuoltomääräyksiä ja jätemaksuja koskevat päätösaasiat sekä seurataan kiinteistöjen jätehuoltojärjestelyjä. Näihin asioihin liittyen annetaan asiakkaille neuvontaa ja käsitellään poikkeamishakemuksia. Jätehuoltoviranomaisen palveluihin liittyen on palvelutasoluonnoksessa linjattu, miten jätelautakunnassa voi asioida ja millaiset käsittelyajat asiakasyhteydenotoilla on. Jätelautakunta palvelee asiakkaita mm. puhelimitse ja sähköpostitse, minkä lisäksi on käytössä sähköinen asiointi. Sähköisesti tehtyihin asiakasyhteydenottoihin vastataan pääsääntöisesti seuraavana arkipäivänä, viimeistään viiden arkipäivän kuluessa. Hakemukset käsitellään kuudessa viikossa. Myös jätehuollon viranomaispalveluissa tehostetaan jatkossa viestintää erityisesti sidosryhmien suuntaan.

Vaikutusten arviointi

Jätehuollon palvelutason määrittämisellä voidaan todeta olevan positiivisia ympäristövaikutuksia, koska jätehuoltopalvelujen aikaisempaa kattavampi saavutettavuus varmistaa, että jätteet ohjautuvat asianmukaiseen vastaanottoon ja käsittelyyn. Palvelutason mukaisella hyötyjätteiden, erityisesti muovipakkausten, aiempaa laajemmalla keräyksellä saavutetaan ympäristöhyötyjä, kun muun muassa jätteestä aiheutuvat ilmastolämpenemisvaikutukset pienenevät.

Vaikutukset ihmisiin ovat positiiviset. Palvelutason määrittelyssä on otettu huomioon asiakkaiden toiveet jätehuoltopalvelujen kehittämiseksi. Yhtenäisellä palvelutasolla turvataan koko alueella yhdenvertaisesti palvelujen riittävyys ja saatavuus sekä palveluista maksettavien jätemaksujen kohtuullisuus.

Jätehuollon palvelutasolla ei ole merkittävää vaikutusta kunnan talouteen ja henki- löstöön. Jätehuolto on kunnallinen palvelu, joka rahoitetaan palvelusta perittävillä jätemaksuilla.

Yritysvaikutusten voidaan todeta olevan neutraalit, koska palvelutaso määritellään pääosin kotitalouksien käytössä olevien palvelujen osalta. Tiedetyt palvelut, kuten kiinteistöittäinen jätteenkuljetus ja lajitteluasemat, ovat kuitenkin myös yritysten käy-

tettävissä jätelain mukaisin ehdoin kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvastuun perusteella, joten tältä osin palvelutason parantaminen voi vaikuttaa positiivisesti myös yrityksiin.

Esitys

Jätelautakunta asettaa luonnoksen jätehuollon palvelutasoksi nähtäville. Lautakunta varaa kuntalaisille ja niille, joiden oloihin päätöksenteolla on huomattava vaikutus, mahdollisuuden esittää mielipiteensä palvelutasoluonnoksesta. Palvelutasoa on mahdollista kommentoida myös vastaamalla sitä koskevaan kyselyyn.

Palvelutasoluonnos sekä kuulutus asian vireilläolosta ja vaikuttamismahdollisuuksista pidetään nähtävillä jätelautakunnan verkkosivuilla 3.4.–30.4.2018. Asiakirjat lähetetään lisäksi sähköisesti kaikkiin jätelautakunnan toimialueen kuntiin, jotta kunnat voivat julkaista ne omilla verkkosivuillaan.

Asiasta ilmoitetaan lisäksi kuulutuksella, joka julkaistaan kuntien ilmoituslehdissä seuraavasti:

- 5.4.2018 Koillis-Savo, Outokummun Seutu, Uutis-Jousi, Pitäjäläinen, Sisä-Savo, Lieksan lehti, Vaarojen Sanomat, Ylä-Karjala, Laukaa-Konnevesi ja Pieksämäen lehti
- 7.4.2018 Kuopion kaupunkilehti.

Alueen kunnilta, kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta ja kunnalliselta jäteyhtiöltä, Jätekuukolta, pyydetään asiasta lausunto. Keskeisille valmisteluvaiheessa kuulluille sidosryhmille ilmoitetaan erikseen mahdollisuudesta esittää asiassa mielipide.

Nähtävillä olon ja kuulemisen jälkeen palvelutasoon tehdään lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta tarpeelliset muutokset. Ehdotus uudeksi jätehuollon palvelutasoksi tuodaan tämän jälkeen jätelautakunnalle hyväksyttäväksi.

Liitteet

- 1 2513/2018 Jätehuollon palvelutason luonnos
- 2 2513/2018 Jätehuollon palveluverkosto karttapalvelussa (linkit)
- 3 2513/2018 Taustamateriaalia kiinteistöjen jätehuoltopalveluista
- 4 2513/2018 Yhteenveto asiakaskyselyjen tuloksista

Valmistelija

Saija Pöntinen

puh. +358 44 718 5066

Hanna Kisonen

puh. +358 44 718 5667

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen

Lautakunta hyväksyy palvelupäällikön esityksen.

Päätös

Merkitään, että kaupunginhallituksen edustaja Tiina Kaartinen poistui tämän käsittelyn aikana klo 16:05.

Merkitään, että Jätekuikko Oy:n toimitusjohtaja Arto Ryhänen poistui tämän asian käsittelyn jälkeen klo 16:20.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Katsaus jätepoliittiseen ohjelman toteuttamiseen vuonna 2017

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen
Alueelliset jätehuollon viranomaispalvelut

Yleistä

Jätepoliittisessa ohjelmassa kunnat ovat määritelleet tavoitteet jätehuollon kehittämiseksi alueellaan. Koska jätehuollon toteutus on siirretty alueella 16 kunnan yhteiselle organisaatiolle, on myös jätehuoltopolitiikka määritelty yhteiseksi ohjelmaksi. Näin jätehuoltoa voidaan kehittää suunnitellusti ja pitkäjänteisesti koko alueella. Jätepoliittinen ohjelma on kunnille myös väline ohjata kuntien omistamaa jäteyhtiötä, Jätekkukkoa.

Jätelautakunta valmisteli jätepoliittisen ohjelman yhteistyössä sidosryhmien kanssa ja alueen asukkaita kuullen. Ohjelma hyväksyttiin kaikissa toimialueen kunnissa vuonna 2017. Kunnat asettivat jätepoliittisessa ohjelmassa vuoteen 2022 seuraavan vision: ”Alueella on asukkaiden tarpeita palveleva jätehuolto, jonka avulla edistetään kiertotaloutta ja ympäristönsuojelua”. Visiota tukemaan on asetettu tavoitteita, jotka on jaoteltu neljän asiakokonaisuuden alle.

Tavoitteita on asetettu seuraaviin asiakokonaisuuksiin:

1. jätteiden synnyn ehkäisy,
2. tuotteiden uudelleenkäytön edistäminen ja jätteiden tehokas hyödyntäminen,
3. ympäristövastuullisen toiminnan edistäminen jätehuollossa sekä
4. riittävä jätehuollon palvelutaso ja kattava palveluverkosto.

Kutakin tavoitteita toteuttamaan on linjattu toimenpiteitä, jotka on vastuutettu eri tahoille. Ohjelmassa nimetyt tahot toteuttavat vastuulleen kuuluvia toimenpiteitä ohjelmakaudella. Jätelautakunta edistää toimenpiteiden toteuttamista pitämällä yhteyttä kuntiin. Jätelautakunta myös seuraa ohjelman toteutumista vuosittain. Ohjelman päättymisvaiheessa tehdään kattavampi seurantaraportti, jossa kaikkien toimenpiteiden toteuttamistilanne kartoitetaan asetettujen mittarien avulla.

Jätelautakunnan vastuukunnalla Kuopion kaupungilla on asetettu jätehuoltoon liittyviä tavoitteita myös Kuopion kaupunginvaltuuston joulukuussa 2017 hyväksymässä resurssiviisusohjelmassa, joka tukee osaltaan myös jätepoliittisen ohjelman toteutumista. Ohjelmassa on kulutuksen ja materiaalikierron osalta visiona vuodelle 2050 seuraava: ”Materiaali kiertää materiaalina, jätettä ei synny ja jätteen poltto on minimoitu. Kulutus kohdistuu elämyksiin ja palveluihin. Tilat ovat käytössä 24/7.”

Jätteiden synnyn ehkäisy

Kunnat toimivat esimerkillisesti jätteiden synnyn ehkäisemisessä

Jätteiden synnyn ehkäisyyn liittyen jätepoliittisessa ohjelmassa tavoitteeksi on asetettu se, että kunnat itse toimivat asiassa esimerkillisesti. Jätteiden synnyn ehkäisy on otettava huomioon erityisesti hankinnoissa. Tähän liittyen on tarve päivittää hankintaohjeita ja kehittää hankintaosaamista. Työt on aloitettu Kuopion kaupungilla, jossa hankintaohjeita on päivitetty syksyllä 2017. Kuopion päivitettyissä hankintaohjeissa viitataan jätepoliittiseen ohjelmaan ja ohjataan huomioimaan resurssiviisaus ja kestävä kehitys hankinnoissa. Seuraavaksi on tarkoitus edistää toimialakohtaista tietämystä kiertotalouden huomioimisesta hankinnoissa koulutuksin. Syntyviä hyviä käytäntöjä on mahdollista jakaa myös muihin kuntiin.

Jätteiden synnyn ehkäisyä tuetaan sähköisten palvelujen avulla. Tähän liittyen on kunnissa käytössä varsin monenlaisia sähköisiä neuvonta-, hakemus- ja asiointipalveluja. Jätehuollossa sähköisten palvelujen tarjontaa on lisätty ja asiakkaita on ohjattu sähköisten palvelujen pariin. Jätekukolla on asiakkaille käytössä sähköinen Omakukko-verkkopalvelu, jonka toimintaa kehitetään jatkuvasti. Tiedottamista ollaan Jätekukolla siirtämässä paperikirjeiden sijaan entistä enemmän sähköisiin kanaviin esimerkiksi tekstiviestipalvelun ja sähköisten uutiskirjeiden avulla. Jätelautakunnalla on otettu käyttöön sähköiset asiointilomakkeet, ja mahdollisuuksien mukaan viranhaltijapäätökset toimitetaan asiakkaille sähköisesti. Myös asiakirjojen sähköinen arkistointi on otettu käyttöön.

Jätteiden synnyn ehkäisystä on tietoa eri kohderyhmillä

Jätteiden synnyn ehkäisemiseksi on tärkeää koota ja jakaa tietoa asukkaille. Jätekukko on toteuttanut tätä järjestämällä yläkouluihin ja aikuisryhmille ympäristökouluttajan tunteja. Tunneilla on esillä jätelain etusijajärjestys, joka lähtee jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämisestä. Vuonna 2017 tavoitettiin aikuisryhmissä noin 850 henkilöä ja yläkouluissa noin 550 henkilöä. Lisäksi alakouluikäisille lapsille järjestettiin Jätekukon ja kulttuurintuottamiseen erikoistuneen Anya Productionsin yhteistyönä Kiertoo!-esityksiä. Kiertoo! oli uudenlainen valistamisen ja opettamisen konsepti, jossa jätteen määrän vähentämisen ja kierrättämisen merkityksestä viestittiin musikaalin avulla. Vuonna 2017 esitys tavoitti 360 henkilöä.

Jätekukko on aktiivisesti mukana sosiaalisen median eri kanavissa (Facebook, YouTube, Twitter, Instagram) ja näissä kanavissa jaetaan tietoa myös jätteiden synnyn ehkäisystä. Jätekukolla oli vuonna 2017 kesäsomettaja, joka teki teemavideoita muun muassa jätteiden vähentämiseen liittyen. Näissä videoissa on käsitelty esimerkiksi muovijätteen synnyn ehkäisyä ja nostettu yleisemminkin esiin ostopäätösten vaikutus jätteiden syntymiseen. Tämän aihepiiriin videot tavoittivat vuonna 2017 noin 5000 henkilöä.

Tuotteiden uudelleenkäytön edistäminen ja jätteiden tehokas hyödyntäminen

Kunnat toimivat esimerkillisesti jätteiden hyödyntämisen ja uudelleenkäytön saralla

Jotta kunnat itse olisivat esimerkkejä jätteiden hyödyntämisen ja uudelleenkäytön saralla, tulisi niiden hankkia mahdollisuuksien mukaan käytettyjä ja kierrätysmateriaaleista valmistettuja tuotteita. Hankintojen ohjeistusta on päivitetty tähän liittyen Kuopion kaupungilla. Päivitetyissä hankintaohjeissa on viitattu jätepoliittiseen ohjelmaan kierrätystuotteiden käytön osalta. Seuraavaksi on tarkoitus edistää asiaa koulutuksin.

Kuopiossa on käytössä ekotukihenkilötoiminta, jonka avulla edistetään muun muassa kierrätystä ekotukihenkilöiden omissa työyksiköissä. Tavoitteena on, että ekotukihenkilötoimintaa otetaan käyttöön myös muissa kunnissa.

Tuotteiden uudelleenkäyttö lisääntyy

Tuotteiden uudelleenkäytön lisäämiseksi on Jätekuukolla otettu käyttöön Kuopion Pikkukukko-lajitteluasemalle uusi palvelu, Kiertokukko. Kiertokukkoon voi jättää käyttökelpoista tavaraa, joka olisi muuten päätynyt jätteeksi, mutta jota otetaan Kiertokukosta uudelleen käyttöön. Kiertokukko-palvelua ollaan laajentamassa kaikille lajitteluasemille. Projektin yhteydessä selvitetään yhteistyömahdollisuudet kierrätyskeskusten kanssa.

Uutena palveluna Jätekuukolla kokeiltiin pop up -lajitteluasemaa, joka toteutettiin Kuopion keskustassa yhteistyössä Tukevan kanssa. Pop up -lajitteluasemalle vastaanotettiin myös käyttökelpoisia tekstiilejä ja käyttötavaraa, jotka ohjattiin uudelleenkäyttöön. Vastaavia pop up -tapahtumia on tarkoitus järjestää jatkossakin. Tuotteiden uudelleenkäytön lisäämistä on edistetty myös viestinnän avulla, esimerkiksi Jätekuukon kesäsomettajan videoilla.

Uusiomateriaalien käytön edistämiseksi Jätekuukko on ollut mukana USKO-hankkeessa. Hankkeessa jätteiden ja sivuvirtojen tuottajat ovat pyrkineet yhdessä jätehuolto-yhtiöiden kanssa korvaamaan uusia materiaaleja mm. maanrakentamisessa. Hankkeen avulla on saatu hyötykäyttöön tuhkia sekä betoni-, tiili- ja asfalttimursketta muun muassa teiden, kenttien ja meluvallien rakenteisiin. USKO-hanke jatkuu vielä kesään 2018 saakka.

Biojätteen määrä sekajätteestä vähenee nykyisestä ja biojäte ohjautuu tehokkaammin materiaalihyötykäyttöön

Biojätteiden hyötykäytön lisäämiseksi on edistetty kompostointia. Jätekuukko on tarjonnut kompostointineuvontaa eri tapahtumissa ja luennoilla sekä kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten tekemien kompostointitarkastusten yhteydessä. Kompostoinnin laajentamiseksi Jätekuukolla on selvitetty ja kokeiltu kompostoreiden myynti- ja vuokrauspalvelun tarjoamista. Palvelu tullaan tarjoamaan koko toimialueella vuonna 2018.

28.03.2018

Biojätteen erilliskeräys laajeni vuonna 2017, kun jätehuoltomääräysten uudet biojätteen erilliskeräysvelvoitteet tulivat voimaan aiempaa laajempina. Biojätteen keräys kattaa pääsääntöisesti kaikki sellaiset asuinkiinteistöt, joilla on vähintään viisi asuinhuoneistoa. Biojätteen erilliskeräyksen edistämiseksi otettiin vuoden 2017 alussa käyttöön myös biojätteen lajitteluun aiempaa enemmän kannustava taksa, jossa biojätteen tyhjennyshinta laski huomattavasti, kun taas sekajätteen tyhjennyshinta nousi. Biojätteen erilliskeräyksen piiriin kuului vuoden 2018 alussa 97 % kaikista kerros- ja rivitaloaluoneistoista. Biojätteiden tosiasiallisen lajittelun lisäämiseksi laajennettiin biopussien jakelua niin, että kaikille biojätteen erilliskeräyksessä mukana oleville kotitalouksille on tarjottu mahdollisuus tilata veloituksetta biopusseja lajittelun avuksi.

Kierrätettävät jätteet ohjautuvat entistä tehokkaammin materiaalihyötykäyttöön

Kierrätettävien jätteiden materiaalihyötykäyttöä on pyritty lisäämään laajentamalla pakkausjätteiden keräystä. Pakkausjätteiden (lasi, metalli ja kartonki) erilliskeräys laajeni vuonna 2017, kun uudet erilliskeräysvelvoitteet tulivat voimaan. Kartonkipakkausten keräys kattaa pääsääntöisesti kaikki sellaiset asuinkiinteistöt, joilla on vähintään viisi asuinhuoneistoa. Kaikista rivi- ja kerrostaloaluoneistoista 95 %:lla oli vuoden 2018 alussa kartonkipakkausten erilliskeräys omalla kiinteistöllä.

Lasipakkausten ja metallin erilliskeräys on järjestettävä uusien velvoitteiden mukaan kaikille vähintään 20 asuinhuoneiston kiinteistöille. Käytännössä keräys on sen veloituksettomuuden ansiosta laajemminkin käytössä: kaikista rivi- ja kerrostaloaluoneistoista noin 74 % on sellaisia, joilla lasipakkausten ja metallin keräys on kiinteistöllä.

Vuonna 2017 alkoi uutena muovipakkausten keräys Kuopion, Siilinjärven ja Pieksämäen keskeisillä taajama-alueilla. Näissä taajamissa yli puolet rivi- ja kerrostaloaluoneistoista on jo keräyksen piirissä.

Asukkaat ovat tietoisia lajittelun vaikutuksista

Jätekuikko on tiedottanut jätteiden lajittelusta, kierrätyksen merkityksestä sekä jätteiden hyödyntämisestä laatimalla asiasta monipuolisesti materiaalia. Käytössä on lajitteluoppaat, yhtenäiset jäteastiatarrat sekä Yhteinen juttu -asiakaslehden ja vuosikalenterin yhteydessä jaettavat lajitteluohjeet. Kalenteri ja lehti jaetaan vuosittain noin 130 000 talouteen.

Lajittelun merkityksestä on annettu neuvontaa messuilla, joilla teemana on ollut vuonna 2017 nimenomaan jätteiden lajittelu. Sosiaalisessa mediassa on säännöllisesti ympäristökouluttajan videoita lajittelusta siten, että eri kuukausina on käsitelty eri jätteiden lajittelua. Näillä videoilla on ollut vuonna 2017 noin 2000 näyttökertaa.

Ympäristövastuullisen toiminnan edistäminen jätehuollossa

Kiinteistöjen jätehuolto on järjestetty asianmukaisesti koko toiminta-alueella

Jätelautakunnalla seurataan säännöllisesti jätehuollon liittymisvelvollisuuden toteutumista ja ohjataan liittymään järjestettyyn jätehuoltoon. Päättyneet asiakkuudet sekä uusien, valmistuneiden asuin- ja vapaa-ajan rakennusten jätehuoltoon liittymisen tarkastellaan määräajoin sekä huolehditaan siitä, että kiinteistöt liittyvät järjestettyyn jätehuoltoon.

Saostus- ja umpisäiliöiden tyhjennysten ja omatoimisen käsittelyn seurantaan ja asiasta tiedottamiseen on laadittu yhteistyössä kuntien ympäristönsuojeluviranomaisien kanssa toimintamalli. Malli ollaan ottamassa käyttöön pilottialueella Lieksassa, minkä jälkeen seuranta ja tiedottamista laajennetaan vaiheittain muihin kuntiin.

Yritykset ovat tietoisia jätehuollon velvoitteista ja toimivat niiden mukaisesti sekä saavat tarvittavat jätehuoltopalvelut

Yritysten jätehuolto ei kuulu ensisijaisesti kunnan järjestämisvastuulle. Yritysten jätehuollon valvonta kuuluu kuitenkin kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille, jotka voivat edistää jätehuollon asianmukaista toteuttamista tiedotus- ja valvontakampanjoin. Yrityksille toimialoittein tehtäviä valvontakampanjoita on toteutettu Kuopiossa. Vuonna 2017 kohteena oli terveydenhoitoala. Valvontakampanjoita on tavoitteena tehdä muissakin kunnissa.

Jotta yritykset saavat aina tarvitsemansa jätehuoltopalvelut, kunnallinen jäteyhtiö tarjoaa näitä palveluja kunnan toissijaisen vastuun perusteella tilanteissa, joissa palveluja ei ole saatavilla markkinoilta kohtuullisin ehdoin. Näistä jätehuoltopalveluista on tiedotettu yrityksiä Jätekukon toimesta kirjeitse. Palveluista on tietoa myös Jätekukon verkkosivuilla. Toissijaisen vastuun perusteella tarjotaan sekä kuljetus- että käsittelypalveluja jätelain edellyttämissä tilanteissa.

Jätteiden keräyspaikat ovat siistit, eikä roskaantumista tapahdu

Yleisten jätteiden keräyspaikkojen siisteyden parantamiseksi on Jätekukon eko- ja aluekeräyspisteiden täyttymisen seuranta parannettu ottamalla käyttöön syväkeräyssäiliöihin täyttymistä mittaavat ja ilmaisevat anturit (käytössä noin 60 sensoria 33 kohteessa). Säiliöiden tyhjennyksiä on optimoitu täyttymisen mukaan, minkä lisäksi on otettu käyttöön lisätyhjennyksiä niinä aikoina, joina keräyspisteiden käyttö on suurinta. Jätekukolla selvitetään lisäksi mahdollisuutta ottaa pintamittausantureita myös pinta-astioihin.

Ympäristönsuojeluviranomaisten toimesta on valvottu alueellisten jätteiden vastaanottoaikojen siisteyttä. Valvontaa on tehty erityisesti saapuneiden palautteiden pohjalta. Ekopisteiden siirryttyä suurilta osin Jätekukolta Rinki Oy:lle kesällä 2017 Rinkiin on oltu yhteydessä toistuvasti, jotta pisteiden siisteyttä on saatu parannettua.

Kiinteistöjen jätteenkeräyspaikkojen kehittämiseksi Jätekeskeltä annetaan ohjeistusta keräyspaikkojen toteuttamiseen siten, että tarvittaessa palveluneuvojat käyvät kiinteistöillä paikan päällä. Jätekeskus tarjoaa myös jätekatosten rakentamishojeita.

Jätteiden käsittely ei aiheuta ympäristöhaittaa

Kompostointiin on opastettu ja sen toteuttamista on valvottu kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten tekemillä kompostointitarkastuksilla, joissa on mukana myös Jätekeskän kompostointineuvoja. Vuosittain tarkastuksia tehdään noin 100–150 kiinteistöllä. Lietteiden omatoimisen käsittelyn järjestelmällistä valvontaa ollaan ottamassa käyttöön pilottialueella.

Yleinen roskaantumisen ja jätteiden epäasiallinen käsittely vähenee

Yleisten alueiden roskaantumisen vähentämiseksi on jättepoliittisessa ohjelmassa asetettu kunnille toimenpiteeksi siivoustalkoiden tukeminen. Kunnissa on käytössä erilaisia tapoja tällaisten talkoiden tukemiseen. Joissakin pienissä kunnissa, kuten Tervossa ja Konnevedellä, on järjestetty siivoustalkoita yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Isommissa kunnissa, ainakin Kuopiossa, Pieksämäellä, Lieksassa ja Suonenjoella, kunnat tukevat esimerkiksi yhdistysten siivoustalkoita rahallisesti tai tarjoamalla siivoustalkoisiin työvälineitä ja roskien poiskuljetuksen. Kaikissa kunnissa talkoavustukset eivät ole ainakaan vielä käytössä, minkä vuoksi asiaan palataan vielä kuntien kanssa järjestettävissä tapaamisissa.

Toinen roskaantumisen ehkäisemiseen tähtäävä toimenpide on se, että kuntien yleisillä alueilla on riittävästi jätteiden keräysvälineitä. Kunnat ovat lisänneet puistojen ym. yleisten alueiden keräysvälineitä asiakaspalautteiden pohjalta, mutta kaikista kunnista ei ole saatu tietoa siitä, miten järjestelmällisesti keräysvälineiden riittävyttä on selvitetty. Esimerkiksi Suonenjoella on toteutettu ulkoilualueita koskeva paikakatietopohjainen kysely, jossa toiveita keräysvälineiden sijainnista on kartoitettu.

Roskaantumiseen ja jätteiden epäasialliseen käsittelyyn puuttumiseksi on valvovilla viranomaisilla tärkeää olla tehokkaat toimintatavat. Tätä varten on laadittu yhteistyössä jätehuoltoviranomaisen ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa yhteisiä toiminta- ja asiakirjamalleja.

Riittävä jätehuollon palvelutaso ja kattava palveluverkosto

Jätehuollon palvelutasoon ja palveluverkoston liittyen jättepoliittisessa ohjelmassa on asetettu seuraavat tavoitteet:

- a. Asiakkaat voivat asioida joustavasti Jätekeskän ja jätelautakunnan kanssa
- b. Jätteiden keräys ja kuljetus toimii hyvin asiakkaita palvelevien
- c. Lajitteluasemat ja vaarallisten jätteiden vastaanotto palvelee asukkaita sekä mahdollisuuksien mukaan julkisia toimijoita ja yrityksiä
- d. Kierrätettävien jätteiden keräysverkosto (ekopisteverkosto) on toimiva

28.03.2018

- e. Alueet on suunniteltu jätehuollon kannalta toimiviksi
- f. Asiakkaat saavat tarvittavat lietteenkuljetuspalvelut
- g. Puutarhajätteille on kohtuullisesti saavutettavat ja toimivat vastaanottopisteet
- h. Tiedotus, neuvonta ja valistus tavoittavat kuntalaiset laajasti

Ohjelman mukaiset tavoitteet ja toimenpiteet on otettu jätelautakunnalla ja Jäteku-
kolla huomioon jätehuollon palvelutason määrittelyssä. Palvelut toteutetaan käsitte-
lyssä olevan palvelutason mukaisesti.

Vaikutusten arviointi

Jätepoliittisen ohjelman toteuttamisen vaikutukset on arvioitu ohjelma-asiakirjassa.

Esitys

Jätelautakunta merkitsee tiedoksi katsauksen jätepoliittisen ohjelman toteuttami-
seen.

Valmistelija

Saija Pöntinen

Mirkka Koljonen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5066

puh. +358 44 718 5065

Päätösehdotus

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen

Lautakunta hyväksyy palvelupäällikön esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Jätelautakunnan toiminnan ja talouden seuranta 2017

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen **Alueelliset jätehuollon viranomaispalvelut**

Jätehuollon viranomaispalvelujen toiminnalle asetetut tavoitteet ja toimenpiteet toteutuivat vuonna 2017 pääosin suunnitellun mukaisesti. Osin vuodelle 2017 asetettujen toimenpiteiden toteuttaminen jatkuu vuonna 2018.

Vuoden 2017 alussa hyväksyttiin kaikissa kunnissa jätelautakunnassa valmisteltu kuntien jätepoliittinen ohjelma, jonka pohjalta aloitettiin jätehuollon palvelutason päivittäminen. Samalla kartoitettiin aiemmin hyväksytyyn jätehuollon palvelutason toteutumistilanne. Uuden palvelutason määrittely on edelleen käynnissä.

Outokummun jätehuoltojärjestelyjen yhteensovittaminen muun toimialueen kanssa oli jätelautakunnan toiminnassa keskeisimmässä asemassa vuonna 2017. Outokummun kaupunki tuli mukaan yhteistoimintaan vuonna 2016 ja uudet, yhtenäistetyt jätehuoltomääräykset ja taksat saatiin voimaan vuoden 2017 alussa. Sekajätteen kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen alue määriteltiin ja hyväksyttiin Outokummun alueelle keväällä 2017. Tiedotuksen ja seurannan avulla jätehuoltoon liittyneiden asiakkaiden jätehuoltojärjestelyt saatiin uusien säännösten mukaisiksi asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Kiinteistöjen jätehuollon järjestämisen seuranta on jätelautakunnalla jatkuvaa työtä. Kiinteistöjen omistusmuutosten myötä tehtävän kuukausittaisen liittymisvelvollisuuden seurannan lisäksi jatkettiin vuonna 2016 alkanutta uusien asuin- ja vapaa-ajan rakennusten jätehuollon järjestämisen seurantaa. Muutoin liittymisvelvollisuuden seurannassa oli painopisteenä tiiviisti rakennettujen loma-asuntoalueiden jätehuolto. Toimialueen suurimpien loma-asuntoalueiden ja pienten lomakyläjen jätehuollon asianmukaisuuden läpikäyntiä tehtiin ja työ on arviolta puolessavälissä.

Jätehuollon seurannan myötä kirjeitä jätehuoltoon liittymisestä lähetettiin noin 1350 kiinteistölle ja jätehuoltojärjestelyjen muutostarpeista noin 750 kiinteistölle. Seurannan ansiosta kiinteistöjen liittymisaste järjestettyyn jätehuoltoon on jatkuvasti noussut ja on nyt tilaston mukaan 98,7 %, kun kaikki asuinhuoneistot ja vapaa-ajan asunnot otetaan huomioon.

Asiakkaiden hakemuksia kiinteistöjen liittymisveloitteeseen, jätemaksuihin ja jätehuoltomääräyksistä poikkeamiseen liittyen käsiteltiin viranhaltijapäätöksin ja kirjein vajaan 300 kpl. Hakemusten keskimääräinen käsittelyaika oli 4 viikkoa.

Mittari	TP 2016	TA 2017	TOT 2018
Asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen liittymisaste järjestettyyn jätehuoltoon (%)	96,6	96,8	98,7
Jätehuoltoa koskevien hakemusten käsittelyaika (viikkoa)	4,5	4	4

Jätelautakunnan kustannukset toteutuivat hieman arvioitua pienempinä. Nettotulos on kuitenkin talousarvion mukainen, sillä vastuukunnan kannalta nettotulos on aina nolla tai lähellä nollaa. Talousarviossa menoiksi arvioitiin 328 000 euroa ja toteutuma oli noin 298 000 euroa. Tulojen määrä vastasi tätä menojen määrää, koska jätelautakunnan kulut katetaan toteutuneiden kustannusten mukaan jätemaksuilla.

Tarkemmat seurantaraportit toiminnasta ja taloudesta vuodelta 2017 ovat liitteenä.

Vaikutusten arviointi

-

Esitys

Jätelautakunta merkitsee tiedoksi vuoden 2017 toiminnan seurantaraportin ja tuloslaskelman.

Liitteet

5 2486/2018 Toiminnan seuranta 2017
6 2486/2018 Tuloslaskelma 2017

Valmistelija

Saija Pöntinen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5066

Päätösehdotus

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen

Lautakunta hyväksyy palvelupäällikön esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

§ 6

Asianro 2447/00.02.03/2018

Tiedonannot 28.3.2018

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen
Alueelliset jätehuollon viranomaispalvelut

2447/2018	Valtakunnallinen jätesuunnitelma vuoteen 2023
2447/2018	Selvitys hyötyjätteiden keräyksen ilmasto- ja kustannusvaikutuksista (2/2018). Selvityksessä tarkasteltiin erilliskerättävien jätelajien (biojäte, metalli sekä lasi-, kartonki- ja muovipakkaukset) keräyksen ja käsittelyn ilmastonlämpenemisvaikutusta, kustannuksia ja kierrätysasteita eri laajuudella toteutettavissa keräysvaihtoehdoissa. Selvitys kattoi Kuopion, Kaavin, Lieksan, Pieksämäen ja Suonenjoen taajamat eli toimialueen erityyppisiä kuntia, joiden osalta nykytilatiedot perustuvat kesäkuun 2017 tietoihin. Tuloksia voidaan hyödyntää hyötyjätteiden keräyksen laajuudesta päätettäessä. Tulosten osalta on huomioitava, että selvityksessä ei ole otettu huomioon muita ympäristövaikutuksia kuin ilmastovaikutukset. Vaikutusten lisäksi on hyötyjätteiden keräystä koskevissa päätöksissä otettava huomioon EU-sääntelyssä asetetut, tulevaisuudessa yhä tiukkenevat kierrätysvelvoitteet.
2447/2018	Kirje saostus- ja umpisäiliölietteiden tyhjennyksistä sekä omatoimisesta käsittelystä (kirjepohja) sekä lomake saostus- ja umpisäiliölietteiden käsittelystä ilmoittamiseen. Kirje ja lomake liittyvät saostus- ja umpisäiliölietteiden jätehuollon seurantaan, jota aloitetaan pilottialueella Lieksassa. Kirjeitä lähetetään niille vakituisille asuinkiinteistöille, jotka sijaitsevat jätevesiviemäriverkoston ulkopuolisella alueella, mutta joilta ei ole toimitettu saostus- tai umpisäiliölietteitä jätevedenpuhdistamolle minkään jätehuoltorekisteriin merkityn kuljetusyrittäjän toimesta. Kirjeessä ohjeistetaan säännösten mukaisesti tyhjennyksiin sekä omatoimisesta käsittelystä ilmoittamiseen.
2447/2018	Luettelo viranhaltijapäätöksistä ajalta 21.11.2017-19.3.2018.
Vaikutusten arviointi	-
Liitteet	7 2447/2018 Luettelo viranhaltijapäätöksistä 21.11.2017-19.3.2018.
Viiteaineisto	1 2447/2018 Valtakunnallinen jätesuunnitelma vuoteen 2023 (ei jaeta, julkaistaan internetissä) 2 2447/2018 Selvitys hyötyjätteiden erilliskeräyksen ilmasto- ja kustannusvaikutuksista (ei jaeta, julkaistaan internetissä) 3 2447/2018 Kirje saostus- ja umpisäiliölietteiden tyhjennyksistä sekä omatoimisesta käsittelystä 4 2447/2018 Lomake saostus- ja umpisäiliölietteiden omatoimisesta käsittelystä ilmoittamiseen

28.03.2018

6 §

Valmistelija
Saija Pöntinen
Mirkka Koljonen
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5066

puh. +358 44 718 5065

Päätösehdotus

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen

Lautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.